

Garaýagyz

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Garaýagyz GARAÝAGYZ

O görgüli garaýagyz adamyň bokurdagyna basyp öldüren jynsparaz polisiýa işgäri aslynda Maýkl Jordanyň bokurdagyna basasy gelýär...

Maýkl Jordanyň, Magik Jonsonyň, Kobi Brýantyň, Lebron Jeýmsiň, Kewin Durantyň ukyp-başarnyklaryny öldürip bilmändigini üçin, o dar burça gaban pukara garaýagyzy öldürýär.

O haýbatly harby lybasyň içinde aslynda iň soňky dereje züwwetdiniň durandygyny özem bilýär. Muhammet Ala, Jo Luise, Maýk Taýsona, Floýd Meýwezere degmäge gaýratynyň çatmajagyny gowy bilýändigini üçin dört bolup bir garyp garaýagyzy ýençýär.

Meselem, Uill Smite öler ýaly görübilmezçilik edýär... Gömük biri bolandygy üçin özüne hiç kim üns bermeýärkä Denzel Waşingtonyň, Morgan Frimanyň, Eddi Merfiniň, Forest Uitakeriň şolar ýaly derejede şöhratlanmagyna, Helli Berriniň, Wupi Goldbergiň «Oskar» baýragyny almagyna çydap bilenok, Golliwuda dolan garaýagyz erkeklere we garaýagyz aýal-gyzlara içi ýanyp, o garyp bendäni urup ýere ýykýar.

Golf diýlende ýada düşýän ilkinji şahsyň Tiger Wuds bolmagyna, Serena Williamsyň ähli döwürleriň iň ussat zenan tennisçisi bolmagyna, Allison Feliksiň «dünýäniň gelip-geçen iň ussat zenan ýeňil atletikaçysy» unwanyny almagyna, Jessi Owens, Karl Lewis, Maýkl Jonson dagylar bolmazdan olimpiadalaryň taryhyny ýazmagyň mümkin däldigine, kiçijik Simon Baýlsyň gimnastikanyň parlak ýylidyzyňa öwrülmegine ýeňse damary gataýar.

Oprah Winfreýiň amerikan telewizion taryhynyň iň köp tomaşa edilen gepleşigini alyp barmagyna, dollar milliardi bolmagyna jyny atlanýar.

Luis Armstrong, Areta Franklin, Dýuk Ellington, Diana Ross, Çak Berri, Gloriýa Gaýner, Maýkl Jekson, Tina Týorner, Laýonel Riçi, Uitni Hýuston, Alisiýa Keyýs, Kris Brown, Jaý-Z.... sanaw şeýle bir uzaýar welin, haýsy radoýaýlymy açsa sesini eşdesi

gelmeýän kişileriniň aýdymalaryny eşidýär..

Bütin dünýäniň Beyonsa janköýerlik edýänine gaharlanyp öläýjek bolýar.

Roza Parksa şäher häkimliginiň awtobusynyň oturgyjyny gysganyp ýörkäler, Barak Obamanyň Prezident kürsüsünde oturmagyna ynanyp bilenok.

Bugün “Ak” tamdaky döwlet aňýýeti baryp-ha birmahalky «Tom daýynyň külbesinde» galan bir kelle bilen ýöreyär...

“Ak” tamdaky bu dereksiz köne kelleden beleň alýan ol jynsparaz poliseý şonuň üçin göwün solpusyndan çykýança garaýagyzlary öldürerin öýdýär.

Onuň egnindäki harby lybasyndan başga jemgyýetde öňe saýlanýan hiç hili şahsy aýratynlygy bolmandygy üçin wezipe ygtyýarlygyna baýrynyp jemgyýeti ezip bilerin öýdýär.

Elbetde, jynsparazlygyň dürli-dürli dinamikalary bar.

Emma menden sorasaňyz, ukyp-başarnykly bir garaýagyzy görmek elinden kär gelmeýän bir nekgende akýagyzyň jynsparaz bolmagyna ýeterlik sebäpdir.

(Garaýagyz enekäniň elinde kemala gelmegiň buýsanjyna gaplanyp, eneligimiň hatyrasyna özümi afrotürk saýýaryn we şeýlekin buýsançly duýgular bilen şu setirleri ýazýaryn...)

Jynsparazlar – kalbynda ýigrenç besleýän nesillerdir.

Jemgyýetiň bir gatlagyna garşy ar alma duýgulary bilen dolup-daşýanlar, özlerine meňzemeýänleri diňe şonuň üçin ýok etmek isleýänler... Dünýäniň hemme ýerinde hemişe birmeňzeş motiwasiýada ýaşaýar.

Hiç hili şahsy artykmaçlygy bolmadyk tipler şahsy artykmaçlyga eýe adamlary öler ýaly ýigrenýär.

Ýylmaz ÖZDIL.

«SÖZCÜ» gazetini, 05.06.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILİYEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Publisistika